

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9 szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Hazafelé Amerikából.

Ha megtelik a folyam medre, kicsapnak a duzzadó hullámok és elborítják a vidéket egészen a szemhatárig. Ha tele töltik a vékát arannyal vagy buzával, annak is lecsap a föle. Ha kiaknázta a bányász a bérecek gyomrát, másfelé sétel kutatni, mert az üres tánya mezőkben már nincsen keresni valója. De még a vadállat is vándorol vidékről-vidékre, hol pázsitosabb rétet bővebb termést talál.

Hát csodálkozunk azon, hogy az ember, e kapzsi földi lény is egyedeiben és egész tömegeiben folyton sóvárog és vándorol oda, hol kincset és gazdagságot talál? Ne csodálkozunk ezen egy csöppet sem, mert ezt a vágyát az ember már születésekor hozta a világra és az élet küzdelmei alatt az nem csökkenni, de még inkább fokozódni fog.

Csodálkozunk és megdöbbenéssel kell észlelnünk azonban azt, hogy az ember kincszomja legyüri haza- és családjá szeretetét is, széjjel tépi azt az erős köteléket is, mely a honfit hazájához, az apát pedig hitveséhez és gyermekeihez köti. A kincs szomja elvakít mindenkit és ragadja magával önkénytelenül, mint a vihar sebesen rohanó árja a könnyű fadarabot.

Nap-nap mellett himbálódznak esábitó ügynökökkel megrakott hajók az Adria tükreán, hogy Amerikába, az új hazába lelketlen kincskeresők és ültetvényesek kihasználó karjaiba szállítsák népünk aczél izmu férfi anyagát, és az utóbbi időben már a fehér nép fiatal, egészséges hajításait is. Elszorul a szívünk és könny perdül alá szeméinkből, mert nap-nap mellett ostromolják a hatóságokat az ugynevezett general-passéért (utlevél.) S nincs szó, nincs már eszköz, melylyel a megindított árnak akadályt lehetne vetni és annak veszedelmes terjedését el lehetne vágni. —

TÁRCZA.

Domikának.

Miért dobog, miért feszül,
Miért zajog, miért hevül,
Keblem ma oly nagyon?
Tán való lett a sejtalem,
S létem űve a szerelem
Elűzte bánatom?
Érzem, szívem uj fényre kelt
S mint nap, ha jár a bérez felett,
Enyhül a bús vadon!
De jaj! Sejtés, ha megcsalál,
Szerelem mely napom valál,
Légy fákllya hantomon.

Ifj. Bobok Tivadar.

A halvány Misó.

Irta: PETRÁSEVICH GÉZA.

A Glatter Márton korcsmája szokatlanul hangos. A falu felé néző mind a négy ablaka ki van világítva. A sugarak bevilágítják a korcsma előtt elterülő deledőt, a muzsika meg láрма áthallatszik a tulsó oldalra. Itt van a falu apraja-nagyja, kántorostul, bíróstul. Ott vannak s mulatnak, mert Pepi, a szép zsidó lány tartja a lakodalmát.

Szólt a zene, a csillagok ragyogtak, a szellő bus dalokat hozott felénk, míg meg nem érkezett a vacsora-idő. Asztalhoz ültek; csend lett s ekkor a kertek alatt a nádas mocsár felől felhallatszik a furulyaszó.

Misó, szegény Misó! Ahonnét nyári esténeként a rézkigyó fűtyentéseit szoktuk meg, onnét a nádas tornáról most a te furulyaszó hangzik. Ómlik, árad a lágy, a bus rezgés; megtölti a levegőt bánattal, érzéssel, csodálattal, könnyel, szerelemmel. . . . Csak a beteg piezi kanári, a párjavesztett fülemile, a szerelmi vágytól égő, bubánatos pacsirta tud úgy szólni, mint ahogyan kesereg, dalol, busul, imádkozik a te furulyád!

Egész falvak vannak már vármegyénkben is, hol már csak egy-két nyomorult férfi áll az ablak alatt s a többi egészséges munkaerő kün az új hazában görnyed a nehéz, lelketlen munka terhe alatt. Ekevas és borona nélkül borul a föld göröngye egymásra, üresen és kapálatlan áll a kukoricza és burgonya föld, hol tövis és burján ver fel, melyen éhes veréb sereg csipogja a pusztulás dalát. Nem peng és nem sziszeg a kassza. Nem tölti meg a völgyeket a leánysereg vig nótája. Csend, méla csend honol ott, hol még pár év előtt vig és szines volt az élet.

Hová fog ez fejlődni és háová jutunk? A jó Isten megmondhatja!

S a sok keserűség után az öröm hajnala kezd derengeni. Rosz híreket hoz a nagy Óceán és Adria szele. Sok már az ember az újvilág hátán is, nem bírja meg, leveti magáról és küldi vissza oda, a honnan jött. A hir roszt Amerikának, de nekünk jó, mert nemsokára ismét látjuk azokat és még életük derekán, kit már elveszettek hittünk.

Most két hete annak, hogy egy ócska gálya, a Karonia farolt be a fiumei mólóba reményében és hitében csalódott 600 magyarral, s azóta napról napra újabb kisebb szállítmányok érkeznek vissza és keserves leveleket hoz a posta. Reményében csalódott és becsapott 600 magyar térdelt le a tengerparton, Magyarország kéklő szép ege alatt és hálát adott Istenének, hogy még egyszer viszont láthatta hazáját s csókolta édesen, mohón a magyar földet, mely neki életet adott. Keserves panaszok és átkok hangzottak el a hazaérkezők ajkáról, hogy mennyivel többet kell ottan dolgozni, mily drága az élet és mily erővel huzza reá az apró sárga ember a fehér és vörösbőrű emberre a munka rudját. Nem talál már a vak tyuk gyémánt és arany szemet Amerika mezőin. Nem a föld színén van már a kő-

Ilyenkor hogy virit sápadt orczádon a halál szép piros bazsarózsája, s hogy liheg börgő kebled, lökötet láztól hajszolt halavány véred!

Elállt még a korcsmában is a zsebongás s hallgatják annak a sápadt hosszú tót legénynek a szerelmi bucsu dalát. Hallgatják, hallgatják s köny csordul ki még az öreg Mártonnak is a szeméből. Mert hisz ugy szereti Misót! Ugy szereti mindenki, a Lajos is, a Pepi is, s mindenki. De ha egyszer nem lehet. Beteg legény, tót legény! Nem lehet. Pepi a zsidó lány sohasem lehetett Zaskvara Misóé, a beteg tót legényé.

Vége a vacsorának. Ujból megkezdődik a zsvaj, a muzsika, a táncz. És ujból felzokog a Misó furulyája. De nem a nádasban, nem is az ablak alatt, hanem a mi udvarházunk udvarán.

Ott ül a szomorú, halvány legény az udvar közepén, az ő régi fatöknjén. Nem néz se jobbra, se balra, csak a könye hull a furulyára. Melléje telepszek s a legény elhallgat. Lehajol hozzám, megfogja a kezemet s halkán szól:

- Urfi, én magát egyszer megbántottam.
- Nem Misó, engem sohasem bántottál meg.
- Egyszer, jókedvemben a bortól.

Elértettem szándékát. Óvatosan előkeríttem a pinczükulcsot s hoztam Misónak bort. Ugy éreztem a lelkemben, hogy ez a beteg legény megérdemel ma egy kis italt. Felesillant Misónak a szeme. Megköszönte az italt, tarisznyájába gyömöszölte a hozzá dukáló szalonnát és dohánvt, s aztán hirtelen kezet csókolt nekem.

Fülig pirultam s elugrottam tőle. Ő pedig vontatottan, lassan felkelt; hosszan nézett a Glatter Márton korcsmája felé s aztán elfordult dőlnek. A Gönczöl szekere már magasan járt az égen. Nagyt sóhajtott Misó s mégegyszer visszafordult:

— Isten áldja meg urfi!

Átugrott a kerítésen s eltűnt a kis patak bokrai közt.

Visszamentem a kert végébe s hallgattam tovább a zsidó mulatságot. De nem sokáig. Délről a Kriván felől furulyaszót hozott a szellő. Azt a kimondhatatlan fájdalmu tót juhásznotát, mely áthatja a veséket, fakasztja a könnyűt, repeszi a szívet, melynek nem tud hangot adni semmi más szerszám a világon, csak a furulya.

szén, de messze lent a föld gyomrában, hol még az ember. Nincs már ott tiszta kárpáti levegő, de gáz és bűz, mely fojtó füsttel együtt öldöklí és tizedeli a fehér embert.

Hozzátok szólunk tehát testvéreink, gömőri emberek. Elég legyen ezután már a sóvárgásból és vándorlásból. Hiszen nekünk is van hazánk, tejfel mézrel folyó szép vidékünk idehaza Gömörben. Van itt is hol dolgozni, még pedig bőven és idehaza is jól megfizetik a munkást és nem használják ki erejét, nem töltik meg gyilkoló miazmákkal tüdejét. Csak kedv és akarat legyen és idehaza is boldogok lehetünk.

Maradjunk tehát itthon! A kik pedig elvándoroltak, siessenek haza, majd meglátják, mily édes a teher és munka a szülőanya karján.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 11-én tartotta rendes havi ülését Fáy Gyula főispán elnökléte alatt. A rendes folyó ügyeken kívül három fontosabb ügy került szőnyegre, a melyek közül az egyiket a bizottság határozata és kívánsága folytán a nagyközönség tájékoztatása céljából egész terjedelmében közlünk.

A főispáni megüytő után Szontagh Andor bizottsági tag, a nagyrőczei választó-kertület országgyűlési képviselője kér szót és a plénum előtt interpellálni kívánja az alispánt. Interpellációját röviden a következőkben lehet összegezni: Még a nyár folyamán kapott lábra azon hir — ugy mond — az interpelláló képviselő, hogy a Sajó-és Csetnek-völgyén pánszláv természetű izgatások történtek, különösen Oláhpatak és Nagyszabos községekben. Neki, mint egyházfelügyelőnek közvetlen és bizalmasabb értesítés is jutott kezeihez és az egyházi hatóság utánna nyomozva a hir valóságának, sajnosan konstatáltatott, hogy az megtörtént. A egyházi hatóság hatáskörében meg is tett mindent, de a közigazgatási hatóság szerzett-e tudomást a lelketlen izgatásokról, s ha igen, mit tett? Az Oláhpatakon történt izgatások melyek még ma sem szűntek meg, a nyomozat szerint Amerikából hazavándorolt tótok művei. A nagyszabosi izgatást pedig egy Haneszko nevű, oda való illetőségű ifju idézte elő, ki évekkkel ezelőtt a késmárki lögimnáziumból csapatott ki

Leheveredtem a fűbe, néztem a csillagos égboltot s könnyes szemmel hallgattam, mint hozza felém a lágy déli szellő a Misó nótáját:

Lassacsán juhoskák
Az utas' meggyéjén;
Óreg juhász vagyok,
Nehezen járok én.

Ezen a határon
A jó kakukmadár
Nékem, juhoskáim,
Nem sokáig szól már.

Miso eltűnt.

Akkor tudtam meg, hogy Pesten téglát hord, mikor a rendőri hírek között olvastam, hogy leestt az állványról s kórházba került. Meglátogattam. Csak esont és bőr volt már. A melle szárazon hörgött s köhögni is alig birt már. Lázban égő szeme hosszan tapadt rám s remegve kérdezte:

— Hogy van Pepi? Van gyermeke?

Megnyugtattam, hogy Pepi egészséges, mint a makk s már két fia is van.

Elfordult; a fejét a párnába temette s ugy sirt csendesén.

Megnyugtattam szegényt. Pepi várja őt; nagyon szeretné látni.

Jól esett neki a vigasztalás. Megigérte, hogy mi-helyt felgyógyul visszamegy falujába s kezébe veszi ujból régi furulyáját.

Ősz felé járt már az idő, mire haza kerültem a Kriván tövébe. De azért verőfényes, szép nyári napok jártak. A marha juhállomány még kint volt a havasi legelőkön s csak vasárnap vetődött be egyik másik pásztor, hogy a heti elemőzsiát beszállítsa társainak.

Alig fujtam ki az ut fáradalmait, kimentem az erdőbe s szinte megdöbentem, mikor meghallottam a szomorú, bágyadt nótát:

„Lassacsán juhoskák
Az utas' meggyéjén . . .”

Nem tudtam tovább menni egy lépést sem. Megbűvölt egészen a rég nem hallott juhász nóta. Egy kis

hasonló üzemekért és aztán Prágában folytatta tanulmányait. Ez ifjú hazáért és a nyár folyamán beszélte az iskolás gyermekeket, izgatja a magyarul beszélő és éneklő falubeli legényeket, sőt azokat hazafias magatartásukért határozottan megfede és mindazokat, kik atyja korcsmájában megjelentek és magyarul társalognak, keményen megtámadta, a kormányt pedig gazembernek nevezte. A vidéken szívesen állítólagos hírek szerint ez az ifjú az alispán és járásbeli főszolgabíró támogatása mellett pedig, hogy esetleg a büntető igazság, szolgáltatástól meneküljön, ismét külföldre távozott. Ő nem hiszi, hogy ezen, a hatóságokról szállongó hírek megfelelőknek a valóságnak; mert ismeri úgy az alispán, valamint a járásbeli főszolgabíró hazafiaságát és kipróbált erélyességét, éppen azért az ő személyes reputációjuk érdekében kívánja a kérdést nyílt színen tárgyalni. Mielőtt az alispán nyilatkozatát hallaná, már is megkívánja, hogy a hatóságok hatalmuk egész súlyával nehezedjenek ezen hazafiatlan apostolok elnyomására és ártalmatlanná tételére és a hírlapban is közzétételük ezen ügy állása a maga valódi tisztaságában.

Az alispán az elhangzott interpellációra leghelyesebbnek találja, az erre vonatkozó iratok bemutatását és felolvasását. Az iratok nyomban kézbevétele után és felolvasatván, abból a következő tények állapították meg: A nyár folyamán, augusztus hónapban Nagy Elemér rosnói járásbeli főszolgabíró tényleg terjedelmes jelentést terjesztett be az alispáni hivatalhoz, melyben elmondja, hogy ifj. Haneszkó András, atyja Haneszkó András nagyszabosi korcsmájában a magyarság ellen izgatott és a minisztereket gazembereknek nevezte. Ő már saját hatáskörében is megindított nyomozat alapján, nevezett ifjút előzetesen rendőri felügyelet alá helyezte s midőn bejelenté ezen esetet az alispáni hivatalnak, a továbbiakra nézve utasítást és arra nézve, hogy Haneszkó Andrásról az italmérségi engedély megvonassék, intézkedést kér.

Ezen jelentésre a hivatal vezető Lukács Géza vármegyei főjegyző gyorsan megtette a szükséges intézkedéseket, és pedig első sorban elismeréssel vette tudomásul Nagy járásbeli főszolgabíró jelentését, a rendőri felügyeletet továbbra is fenntartani rendelte el és a kifejlendőkhez képest járásbeli főszolgabíró jelentését jövőre is bevárja. Egyidejűleg a főszolgabíró jelentése alapján és közlése mellett megkereste a rimaszombati kir. pénzügyigazgatóságot az italmérségi engedélyre vonatkozó további intézkedés megtétele céljából. Ugyancsak sűrűn megkereste a kassai csendőrpáncsnokságot is egy csendőrküldönvény kirendelése céljából. Ezen intézkedésekre ezidőig csupán a csendőrpáncsnokság válaszolt oly értelemben, hogy a csetneki őrsöt megerősítette és onnan naponta egy-két főből álló járőr portyáz Nagyszabos községben. Ezek szerint a közigazgatási hatóság tehát gyorsan és erőlyesen járt el.

Kérdés intéztetik azonban a jelenlevő Dr. Mészáros István kir. ügyészhez is, hogy van e néki tudomása az ügyről? Az interpellált kir. ügyész válaszul, hogy igenis hivatalához is intézett a járásbeli szolgabíró jelentést az ő szabadság ideje alatt. A hivatal vezető kir. alügyész megtette a szükséges intézkedéseket Neki ez ideig igaztársról nem volt tudomása, csak arról, hogy nevezett ifjú a kormány egyes tagjait sértette, s mivel a bünvádi eljárás szerint ilyen esetben az illető miniszternek a felhatalmazását kell kikérni, s csak azután veheti fel az illető ellen a vád alapját képező nyomozatot, e célból a m. kir. miniszterelnököt és a kir. kereskedelmi minisztert meg is kereste. Megkeresésére eddig csak a kereskedelemügyi miniszter válaszolt azzal, hogy részéről nem kívánja az illető ellen a nyomozat megejtését, mert az állítólagos nyilatkozatok által nem érzi magát sértve; — ellenben a miniszterelnök még ez ideig sem felelt. Most azonban, midőn arról győződött meg, hogy izgatás is történt, kéri az iratok áttételét, hogy az eljárást megindíthassa. Időközben hivatalához azt jelentette a járásbeli főszolgabíró, hogy ezen ifjú el akar távozni, tehát beszűntetheti-e a rendőri felügyeletet? Erre, mivel az atya Haneszkó András jótállási nyilatkozatot nyújtott be és

csend s utána újból egy másik, régi szerelmi dal zokog fel a furulyán:

„Mond meg édes lelkem,
Szerettél-e engem?
Ha szerettél engem,
Mért hagytál el engem?“

Nem bírtam ki tovább. Megragadtam Dezső karját: — Barátom ki ez a furulyás?
Dezső szomorúan legyintett a kezével:
— Egy fiatal beteg juhász. Beleszeretett egy zsidó lányba, aki férjhez ment az orra előtt. Elbujdokolt a szerelmes legény s most visszajött betegen meghalni.
— Hisz ez akkor a Zaskvara Miso?
— Ó szegény!
Lágyan, álmadozón, elhalóan szólt a furulyászó s egyszerre, hirtelen, minden átmenet nélkül éles füttyentésbe fult. Egy fájdalmas, sóhajtásszerű fütty s aztán csend, halálos csend.

Mindakettőnkben elállt a lélegzet.
A legelészó juhok felvetik fejüket s valami bánatos, gyermekes bégetéssel szaladnak egy málna bokor felé. Oda törtet a két bojtárlegény is. Oda ér az egyik, keresztet vet magára s térdre borul a bokor mellett. A másik is azt teszi. Aztán hirtelen felállanak, kezükbe veszik baltájukat s mennek az erdőségnek.
A tövises galagonya, ragadós szederbokor nem akadály ilyenkor. Lihogva törtünk a bokor felé.
... Ott fekszik előttünk szegény Miso Ba van hunyva a szeme, le van eszve fáradtan a karja. A málna bokor sűrű lombja árnyékba borítja arcát. Csendesen alszik, csak a szája szélén játszadozik keserű mosoly. Hosszan kinyújtózza a puha pázsiton s mellette egyetlen vigasztalója, furulyája. Még a halál sem választotta el őket.

Jöttek a juhászgyerekek. Fialat ágakat, lombos galyakat hoztak magukkal. Szépen megcsinálták az ágyat s ráfektették a szegény halottat. Tüszőjébe dugták furulyáját, letakarták szépen zöld galylyal, aztán letérdeltek két oldalt a lába mellé s elimádkozták a Miatyánkat.
A juhok meg ott bégették körülöttük.
Ilyen volt a halvány Miso temetése...

helyezett el fiáért, a főszolgabírónak megadta az engedélyt arra, hogy a rendőri felügyeletet szüntesse be s így történt, hogy az ifjú ismét külföldre távozott.

Szontagh Andor köszönettel veszi tudomásul az alispáni hivatal részéről tett intézkedést, azonban a kir. ügyésznek intézkedésében nem nyugszik meg és kéri az eljárást folytatását.

Ezek után az elnöklő főispán kimondotta a határozatot, mely szerint a bizottság Szontagh Andor bizottsági tagnak elismerését fejezi ki ezen körültekintő gondosságaért, valamint a közigazgatási hatóságnak a gyors intézkedésért, továbbá az iratokat kiadja a kir. ügyésznek a további nyomozat megejtése céljából, végül az eljárási közigazgatási hatóságok menteségére a szárnyra kapott kőza hírekkel szemben a tiszta tényállást a „Gömör-Kishont“, „Roznyói Híradó“ és „Sajóvidék“ vármegyei lapokkal is közzététel céljából közölni rendeli el, s ezzel a „Gömör-Kishont“nak az ülésen jelen lévő felelős szerkesztőjét bízza meg.

Máriássy Andor, a bizottság e kipróbált, régi és agilis tagja szólal fel ezután és kéri, hogy a nagyrözei polgári iskolánál fellépett izgatások megvizsgálására kiküldött biztosi megbízatás alól mentessék fel, mert súlyos családi okokból sajnálattal e megtisztelő megbízatásnak, most sem tud eleget tenni. A bizottság sajnálattal és részvétellel veszi tudomásul, hogy Máriássy bizottsági tag a családjában előfordult betegségi okból kiküldetését nem teljesítheti, s mivel az alispánhoz egyidejűleg érkezett távirati értesítés szerint Nagyröcsén az izgatások az ifjak között nagy mérvben folynak, az ügy megvizsgálására biztosul sűrűn Marton János bizottsági tagot küldte ki.

Végül Hámos László nyugalmazott főispán, bizottsági tag szólal fel és kéri, hogy a meunyiban különösen a Sajó-völgyön napirenden vannak a sertéslopások, valamint a betörések is, a bizottság írjon fel a kormányhoz a csendőrség szaporítása iránt. A felszólalót az elnöklő főispán megnyugtatta, hogy már ezért is, de meg más érdekből is a felirat megtörtént. Mindazonáltal a bizottság kimondja, hogy ujjal és sűrűn felír a csendőrség szaporítása céljából.

Az ülés csak a délutáni órákban ért véget.

Tájékoztató miniszteri határozat.

A legelőrendtartást megállapító birtokossági közgyűlésekben a járási főszolgabíróknak kell elnökölniök, kik szabályszerű uti illetményeiket a birtokosság terhére vannak jogosítva felszámítani.*

(A m. kir. földművelésügyi miniszternek 1905. évi 66463—905. sz. határozata.)

K. . . . vármegye közönségének.

A vármegye közigazgatási bizottsága a múlt év második feléről szóló jelentésében szükségesnek mondotta, hogy gazdasági kérdések megoldásába a járási főszolgabírók minél intenzívebben bevonassanak, különösen a legelőrendtartás megállapításánál, hol a törvény csak lehetővé teszi, de nem követeli meg a főszolgabíró jelenlétét, illetve elnöklését; pedig éppen ezen kérdésben van csaknem magára hagyatva a szükséges gazdasági érdekek nem bíró községek közönsége, miután a nagyobb birtokosok a közös legelőnél érdekelve nincsenek s azok rendtartásainál irányítólag be nem folyhatnak.

A bizottság ezen felfogását részéről is helyeselve, felhívom a vármegye közönségét, hogy utasítsa a községi előjáróságokat, illetőleg az egyes birtokossági tanácsokat, miszerint a birtokossági közgyűlések határainapját a szabályszerű időben a főszolgabíróknak jelentsék be és a legelőrendtartás vagy módosítás tervezetét előzetesen terjesszék föl.

A főszolgabíró közölje a tervezetet a kerületi állattenyésztési felügyelővel, aki véleményét azon kívül megadni köteles.

Utasítsa továbbá a járási főszolgabírákat, hogy mindazon birtokossági gyűlésekre, melyen a legelőrendtartást vagy annak módosítását tárgyalják, akár van az illető birtokosság szervezve, akár nincs, mindig szálljanak ki és a gyűléseket az 1894. évi XII. törvényzikk 8. § a értelmében mindig személyesen vagy helyetteseik által vezessék, midőn a legelőrendtartás ellen akár részéről, akár az állattenyésztési felügyelő részéről fontos észrevételek emelhetnek.

A mikor a birtokosságnak különös kitanítása és gazdasági szempontból fontos irányítása szükségessé teszi, az állattenyésztési kerületi felügyelő a birtokossági gyűlésre szintén személyesen meg fog jelenni.

A főszolgabírák szabályszerű illetményeiket a legelőrendtartást alkotó vagy módosító birtokosság terhére vannak jogosítva felszámítani.

A főszolgabírák ezen kiszállásaikról minden egyes esetben előzetesen indokolt jelentést tegyenek a vármegye alispánjának.

* E kérdés többször képezte nálunk is vita tárgyát, ennél fogva nem tartjuk érdektelenné ezen elvi jelentőségű határozat közlését.

Hírek és vegyesek.

Küldöttség. A dobsina-poprádi vasút építésének engedélyezése ügyében már két ízben is meghusult küldöttségi fogadás még is sikerült. Most értesülünk róla, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter a nagyszámú küldöttséget a holnapi napon, azaz folyó hó 18 án fogadja Budapesten.

Egyházmegyei hírek Horváth Bálint sz. simoni segédlelkész a tornaszentandrási plébánia ideiglenes vezetésével bizott meg. Mihály József káplán Tornáról Salgótarjánban, Danics Lajos ujmisés Szentimmonba, Ráth János ujmisés Tornára és Vojtassák Sándor ujmisés Szomolnokra helyeztetek.

Templomszentelés. Ma egy hete szentelte fel Csabay Pál esperes a sajórudnai ujonnan épített ev. ref. templomot nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében.

Áthelyezés. A helybeli m. kir. mentelposztály derék parancsnoka: lovag Kneusel Herdlicska Károly kapitány — mint halljuk — áthelyeztetett Budapestre a mentelep katonai főfelügyelőséghez. Helyette Jünger Árpád főhadnagy jön ide Verseczről, ki a parancsnoki tisztet e napokban átveszi.

Felolvasás. A helybeli polgári olvasóköriben ma, vasárnap délután 3 órakor dr. Csernay Dániel tb. vármegyei levéltárnok, lapunk jeles tollú munkatársa tart felolvasást „A pénzről.“ A tárgy, tekintettel a mai „nehéz pénzügyviszonyokra“ aktuális, s bizonyára élénk érdeklődést fog kelteni. A felolvasáson hölgyeket is szívesen látnak.

Tanügyi áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Virkerné Oroszlány Julia nagy-rözei állami elemi iskolai tanítónőt a nagybecskereki állami elemi iskolához helyezte át.

Az állami munkásbiztosító pénztár Budapestben folyó hó 24 én tartja alakuló közgyűlését, melyen az egész ország kerületi munkásbiztosító pénztárainak kiküldöttjei vesznek részt s ezek választják meg az országos pénztár igazgatóságát. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztárt e közgyűlésen Rábely Miklós elnök és Szűcs László ellenőr képviseli, a roznyói kerületi pénztárt Radványi István és Hlatky Vilmos képviseli.

Megyebizottsági tagok választása. Városunkba folyó hó 12-én ment végbe lanyha érdeklődés mellett a törvényhatósági bizottsági tagok választása. Badinyi Gyula, Csinke István és Gyürky Pál, kiknek mandátumuk lejárt, újra megválasztattak.

Anyakönyvi kinevezés. Schablik Gusztáv irnokot a murányaljai anyakönyvi kerület anyakönyvvezető helyettesévé nevezte ki a vármegye főispánja.

Halálozás. Lengyel Ábrahám nyugalmazott bákai körjegyző hunyt el folyó hó 10 én Bátkában. Az elhunyt régi nemesi családból származott s mint körjegyző közel 30 évig szolgált a vármegyét. Igen becsületes, tisztességes férfiú volt, kit a balogrvölgyön nagyon szerettek.

Főolvasó este. A muzeum egyesület november 23 án szombaton megkezdte téli főolvasó estéinek sorozatát. Mint lapunkban jeleztük, Horváth Zoltán főgimn. tanár tart ezuttal főolvasást a geológiai korszakokról. A főolvasó estén a muzeum egyesület szívesen látja az érdeklődőket a főgimnázium tanácstermében. Belépő díj nincs; önkéntes adományok a muzeum egyesület perseyébe adhatók. A főolvasás este 6 órakor kezdődik.

Kötelességtan E czímmel, mint már lapunkban említettük, Singer S. Leo kerületi főrabbi díszesen kiállított, értékes művet írt, s a nagybecsű, szép munka már közkezen forog s izraelita hitsorsosaink a tanulságos művet nagy rokonszinnal fogadták. E munka értékét nagyban növeli az, hogy uttörő, mert magyar nyelven még ilyen könyv, mely a vallási szertartásokat, a szokásokat, jogokat és kötelességeket ismerteti, még nem jelent meg. Nyelvezete tiszta, zamatos, gondolat menete világos, s könnyen érthetően adja elő és magyarázza a vallásosság előnyeit, az emberszeretet, a családi élet, a türelmesség magasatos erényeit, melyek a vallásosságban lelki alapjukat. A szép kiállítású s nagy gondal és fáradsággal összeállított művet ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

Hölgyestély A megalakult új műkedvelő társulat, mely tegnap tartotta első nagyon sikerült bemutató előadását, folyó hó 14-én fényesen sikerült hölgyestélyt rendezett a Három Rózsa éttermében. Körülbelül 30 an voltak együtt és éjfél utánig maradtak vig kedven, melyet egy pár csárdás és valcer is fűszerezett.

Műkedvelői előadás Tornalján A tornaljai műkedvelői társaság november hó 10 én a „Fehér ló“ szálloda nagytermében élvezetes estélyt nyújtott a szép számmal egybegyűlt közönségnek, mely alkalommal színre került Gabányi Árpád „Az apócsok“ című 3 felvonásos vígjátéka. Az előadás egybevágó, minden tekintetben kitűnően sikerültnek mondható. Bogysay Farkas leányainak szerepében Fischer Margitka és Litkey M. luska a színpadon teljes jártasságukat és ezen a téren művészetüket mutatták be. Juliska szerepében Dezső Margitka, bár először lépett a lámpasorok elé, mutatta be otthonosságát a színpadon. Erzi szobaleány szerepében Lehoczky Irmuska nagy ügyességgel játszott. A jó apát, Bogysay Farkast, Fuchs Jenő már többször tanúsított művészetével és ügyességgel személyesítette. Felvinczi Eduárdot, a szilárd és nevére büszke apóst Hancsovsky Béla mutatta kitűnően Bogysaynak két fiát, kik közül az egyiket Pongo László, a másikat Ternyey Miklós igen jól választott szerepökkel és ügyesen játszották meg. A mindíg házassodni vágyó Zab Feri szerepében Litkey József nagyon jól beletalálta magát, úgy hogy élvezetes ötleteivel sokszor kacajba ejtette a közönséget. Dr. Gáti Elek szerepében dr. Csák Géza nagyon jól beletalálta magát A mindíg utbanálló és fecsegő Antal szerepét Rosloszsnik Károly igen jól mutatta be. A rendezőség a hölgyestélyt szép csokrokkal lepte meg. Az előadást reggelig tartó táncz követte.

Próbabál Dobránszky János helybeli ügyes táncztanító és növendékei — a szülőkkel egyetértve — elhatározták, hogy ez idén nem lesz próbabál, hanem egy hosszabb tartamu tánczórával, amelyen vizsgálásával fejezik be a tanfolyamot. Mult szombaton volt az a befejezés, mely mégis csak este kezdődött és lett belőle valóságos, éjtélkor véget ért próbabál. — A növendékek a nagyszámú szülők és érdeklődők előtt bemutatták tanulmányuk eredményét a tánczművészet terén. Gyönyörűen lejtették az egyes tánczokat, melyekkel mindannyian nagy tetszést arattak, de különösen a magántáncz keltezt élénk és zajos tetszést. Az eredménnyel általában igen meg voltak elégedve a jelenvolttak, s a hangulat mindvégig kedélyes volt. A mulatságról következő tudósítás számol be: Dobránszky János helybeli jó hírű okleveles táncztanító folyó hó 9 én a „Három Rózsa“ vendéglő nagytermében igen sikerült próbabált, illetve tánczvizsgát tartott. Rígen láttunk oly szép és nagyszámú közönséget a próbabálokon. Százötven körül volt a száma a megjelenteknek és valóban élvezetes estét nyújtott az ügyes táncztanító ez alkalommal is, gyönyörű volt nézni a sok apróságát, kik teljes megaláztatással és fiatal, viruló boldogsággal, mint apró kis nyíló virágok, egymás karjába fonódva tánczoltak és sétáltak a nagytermen keresztül. A sikerült multság fénypontját Szűcs Edit szép kis barna leány és Tanhoffer Jenő főgimnáziumi VII. oszt. tanuló igen sikerült magyar szelője képezte. Mindenki csak nagy örömmel gyönyörködött a magyar ruhába öltözött fiatal pár remek tánczában és kaptak is érte nagy dicsőretet és elismerést.

A tüdőbetegekért. (Kérelm a hölgylághoz.) Ismeretes az a körülmény, hogy a József kir. Hercegi Szanatórium Egyesület ketezer ridikült csináltatott. Ezer jó szívű hölgy már akadt is, a ki a ridikülöket gyűjtés céljából elfogadta. Egyik-másik ridikült mint a megrakott méhecske megrakva koronákkal és fillérekkel visszajut a szegényorsu tüdőbetegekért szívósan küzdő egyesülethez. De ezer ridikült még várja azt a jószívűt, a ki ezt a gyűjtőtársolságot a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek elkérje. Csak egy levelezőlapot méltóztatassanak írni az egyesületnek (József kir. Hercegi szanatórium Egyesület Budapest, IX., Lónyai utca 47.) Kérjük városunk és vidékünk hölgylágát, hogy fogadják résztvevő szívök irgalmába a tüdőbetegek ügyét. Mily gyönyörű dolog volna, ha az ezer ridikült gazdára találna s *karácsonyra száz szegényorsu tüdőbeteg bevonulhatna az ő gyógyítóházába, legnagyobb kincsének, egészségének visszanyerésére.* Adhatnánk-e nekik ennél becsesebb karácsonyi ajándékot. Pedig nem kell hozzá egyéb, mint hogy a városunkban is akadjon legalább egy-két áldozatkész magyar nő, a ki nemzetünk nagy szegényfoltját résztvevő szívvel megszüntetni segít. Lapunk szerkesztősége készséggel és örömmel ir a ridikült elküldéséért, ha olvasóink erre föl hívják. Bár minél több jó szívű hölgy hívna föl szerkesztőségünket, vagy az egyesületet.

Uzsorások kezébe került urileány. A hét folyamán nagy szenzációképen költöztek a fővárosi lapok egy megyénkbeli előkelő családból származó urileányának szomorú sorsát, hogy miképpen került uzsorások kezébe és mi módon fosztották meg szép vagyonától. Mi nem törünk pálczát a szerencsétlen leány felett, mint azok, kik könnyelműséggel vádolják. Hiszen napirenden van, hogy a nem könnyelmű, takarékosan élő komoly egyén is áldozatul esik eféle lelketlen műveleteknek és az általános hangulatot és véleményt adjuk akkor vissza, midőn a rozsz és hézagos törvényeknek tulajdonítjuk a hibát. Valóban nehéz ma a helyzete az igazságot kereső egyénnek, de még nehezebb a lelkiismeretes bírónak, ki sok esetben meg van győződve az egyik vagy másik fél ártatlanságáról és mégis annak rovására kell az igazság mérlegét lebillenteni. Szin-tiszta aranyigazságot mondanak akkor az emberek, midőn azt állítják, hogy a hivatalos téren a forma megöli a lényegét. Ezt mondhatjuk a mi törvényszerű eljárásunkra hol — szomorú — az alaki hamis köntösbe bujtatott igazság elnyomja a tiszta anyagi igazságot.

Patkoló tanfolyam. A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Putnokon* folyó évi november 17-től 1908. évi április végéig terjedő időleges lópatkolási tanfolyamot rendeztet, melynek felügyeletével *Illés Vincze* kassai m. kir. állategészségügyi felügyelőt, vezetésével pedig *Kertész Lajos* putnoki járási m. kir. állatorvost bízta meg.

Disznótör A polgári olvasókörben évente szoktak ezen a czímen társas összejövetelt rendezni, mely mindig kedélyes és pompás mulatsággá nővi ki magát. A férfiak 2 koronáért, a hölgyek 1 korona 20 fillérért kapnak jó vacsorát, s vig zeneszó mellett mulathatnak, táncolhatnak akár világos virradtig. A vigalmi bizottság ez idén is — az előző évi hasonló mulatságok szép sikerén felbuzdulva — közkívánatra folyó hó 23-án szombaton rendez ilyen „disznótör“-t, melyen a fent jelzett árak lefizetése ellenében részt lehet venni.

Lopások. A vármegye területén napirenden vannak a lopások és betörések. *Héregi* pelsőci vasuti vendéglőt a mult heten egymásután két ízben is meglópták. Első ízben 520 korona készpénzt vittek el üzletéből, utána pedig pár napra hízott sertéseit hajtották el. Ugyancsak az *Honhalmi* pusztáról is négy hízott sertést hajtottak el ismeretlen tettesek.

Duhaj legények bűnhődése. Tornalján folyó évi július hó 21-én *Gecse Márton* volt méntelepi kocsis és öcsese *Gecse István* este a 10 órai záróra után bementek a „Fehér ló“ szállodába s ott italt kértek, majd az asztalt verve lórmáztak, mire a rendőrök, kik — multság lévén az emeleten — épen ott tartózkodtak, megjelentek az ivóban s esendre intették a legényeket. Ezek azonban tovább duhajkodtak, sőt a rendőrt: *Molnár János* is megtámadta *Gecse Márton*, s bottal elverte. A bíróság hatóság elleni erőszak büntette és súlyos testi sértés vétsége miatt vonta kérdőre a két duhaj legényt s folyó hó 15-én *Kolbay Sándor* kir. táblai bíró elnökölésével ítélték felettük. Bírak voltak: *Lengyel György* és *Fodor Zoltán*, jegyző: *Ráduly József*. A vádhatóságot dr. *Penyigey Lajos* alügyész képviselte. *Gecse Márton* 14 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre, *Gecse István* pedig 8 napi fogházra ítélték, mely ítélet jogerőssé vált.

Vezettség. A rimaszombati járásbeli főszolgabíró jelentése szerint folyó évi október hó 23-án *Csuvaj János* líkéri lakos 6 éves *János* nevű fiát egy vöröskoros vezettség gyanus házörző el megmarta, miért a Pasteur intézetbe hatóságilag felszálltatott.

Egy hírhedt betyár elfogatása. Kicsi, jól öltözött, alig 30 éves emberke áll előttünk a helybeli csendőrlaktanya szakasz-irodájában. Homloka hátrafelé nyomott. Kicsi fekete bajusza gondosan pedrett, szakált nem visel. Szemei aprók és fénylők, mint a gyilkó, okosság és vakmerőség sugárzik belőle. Feleletei világosak és bátrak. A vallató csendőr járásörmester kérdéseire nem jön zavarba és konokul, ügyesen tagad mindent. — Ez *Bartha József* mezőtelkesi születésű pásztor ember, ki 3—4 év óta tartja rettegésben a tanyákat és garázdálkodása hat vármegye területére terjedt ki. A mult évben már sikerült elespíni, de akkor a salgó-tarjáni csendőrszóló megakadályozta és azóta folytatta rabló kalandjait, a melybe körülbelül 20 czinkostársra és jobbára pásztor-emberek vannak beavatva. Mellette áll egy magas, szőke férfi pásztor öltözetben, igen meglepő sunyi kinézéssel. Ennek a czinkostársnak a neve *Nyerges Kocsis József*, Abaujmegye, *Aszaló* községi illetőségű kanász ember. Mindkét jól madár vékony, erős acélszemekből fonott karkötőt visel már, melynek kulcsa a körülálló és örködő csendőrök szolgálati táskájában van elrejtve. Előttük is kettő, meg hátuk mögött is két csendőr áll feltűzőt szuronyokkal s így pihennek pár órát a rimaszombati ő sön is, honnan tovább kísérik őket szembesítés céljából faluról-falura, tanyáról-tanyára. Folyó hó 4-én történt elfogatása *Bartha József*nek a borsodmegyei Sajóközön. *Daróczi Endre* edelényi járási csendőr őrmestert besugója értesítette, hogy *Bartha Kazinczon* időzik szeretődjénél, egy ottani pásztor ember leányánál. A járás-

örmester rögtön telefonon felhívta a sajkázai őrsőt, hogy nyomban fogják el. *Kovács János* járásvezető és *Kodós János* próbacsendőrök vállalkoztak az elfogatásra. Óvatosan közelítették és lepték meg este a hírhedt betyárt, ki a gyors meglepetés alatt könnyen adta meg magát. Másik czimborája már ekkor lépen volt. Körülbelül 50 csendőr volt az elfogatására mozgósítva. Ebben a nyomozásban főbb szerep jutott *Magyar László* feled, *Sulyok Géza* oszgyáni és *Bartos János* nyustyai őrmestereknek, kik hetek óta nagy tevékenységet fejtettek ki a nyomozásban és ez ideig egy rablást és 14 lopást derítettek fel *Bartha* és czinkostársai terhére E hó 14-én, a délelőtti órákban kísérték a megnevezett csendőrök a két betyárt *Putnokról*, hol *Czene János* ottani lakossal szembesítették, kit f. évi július hó 8-án rabolt ki *Bartha* és kit karján egy baltával súlyosan meg is sebesített. *Czene* és két fia reá ismert a szembesítésnél *Barthára* és ezzel a rablási eset reá van sütvé. Nagy néptömeg verődött össze a hír hallatára és kísérte a vasuti állomástól be a csendőr-laktanyáig a szomorú karavánt.

Halálozások. Vettük a következő gyászbeszéd híreit: *Dorogsághy Kornél* 48—49-iki honvéd hunyt el folyó hó 3-án *Mátra-Kazár* községben 80 éves korában. Az elhunyt megyénkbeli roznói származású férfiuban *Dorogsághy Barnabás* kazári róm. kath. plebános édes atyját gyászolja.

A másik haláleset híre a diósgyőri áll. vasgyárból vettük, hol *Farmosi Holló Miklós* gyári tisztviselő hunyt el folyó hó 14-én 53 éves korában. A még elég fiatalon elhunyt a harmaczi *Holló* birtokos családból származik. Mindkét elhunytat kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja.

Az ev. ref. egyház közgyűlését a mult vasárnap tartották meg a templomban, s a presbyter választáson a hívek bizalma a régiekben összpontosult, azokat újra megválasztották.

Egy gömörmegei agár diadala. A szolnoki országos agarász-versenyen — mint halljuk — *Fáy Antal* „Tulipán“ nevű agara vitte el 32 versenyző közül a földmívelésügyi miniszter által felajánlott első országos díjat: egy telivér faj csikót és 1000 korona készpénzösszeget. A fényes győzelem megvásárolta nagy örömet keltett és nagy dicsőséget szerzett agarászaiknak.

Kútúrás. A Rákóczy (Jánosi) utczában a kútúrás nagyban folyik — még eddig eredménytelenül. Már 320 méter mélyre jutottak, s azt mondják, hogy agyagtalajhoz értek, s most már kezdik remélni, hogy vízhez jutnak.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter dr. *Szilasy Zsigmond* és dr. *Semik Lajos* ügyvédek, budapesti lakosoknak a murány-völgyi helyi érdekű vasut Jolsva állomásától *Nandrás, Rákos, Szirk* és *Poloszkó* községek határain át *Ratkóig* vezetendő rendszeres nyomtávu helyi érdekű vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét egy év tartamára meghosszabbította.

Egy lórugás következménye. Kisperlászton folyó évi június hó 14-én *Ferenecik András* utról hazatérve kifogta lovait, s az egyik ló az udvaron elszaladt. Véletlenül ekkor jött az udvarba a szomszédból *Ferenecik Jánosné* 4 éves kis fia, s ezt a ló úgy megrugta, hogy a szegény kis *János* fiú meghalt Gondatlanságból okozott emberölésért vonta kérdőre a bíróság f. hó 15-én *Ferenecik Andrást* és *Ferenecik Jánosnét*, s tekintettel az enyhítő körülményekre, mindkét vádlottat 10—10 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet jogerős.

Megszökött huszár. Folyó hó 12-ére egy berzétei illetőségű cigány fiú, váci m. kir. honvéd huszárezredbeli közhuszár volt a helybeli járásbíróhoz tárgyalásra idézve. Katonai szokás szerint az ujonczot egy őrzető kísérte. Tárgyalás után vissza akartak utazni *Vácra*, azonban a vasuti állomásnál a more megugrott és az őrzetőt faképnél hagyta. Valószínűleg így gondolkozott: ha már itten vagyok, megnézem az édes rokonaimat *Berzétén*. Elfogatására nyomban kiadták a parancsot, s már valószínűleg az egyesben elmélkedik ártatlan cselekedete felett, mely katonáknál igen nagy bűn.

Ragadós száj- és körmőfájás Rimaszombati járás Cserapes és Válykó községeiben, továbbá a Rimaszombati r. t. városhoz tartozó *Rözsapuzstán* a ragadós száj- és körmőfájás járványos jellegű elterjedésben meglett állapítva. A vészkerület *Telep, Válykó, Cserapes* és *Nagyszuhá* községekből állapított meg, továbbá az iránt is intézkedett az alispán, hogy *Nógrádvármegye* területén fekvő *Csehberék* község is vonassék be a vészkerületbe.

A gömörmegei museumnak ajándékozott és az abban letétbe helyezett tárgyak jegyzéke, 1907. október hóban.

Vármegyei monographiák 9 kötet; a gömörmegei közművelődési egyesület tulajdona.

Dr. *Kres Gyula* a rimamurányi . . . bányász . . . munkásszemélyzet egészségügyi viszonyai 1896. Állategészségügyi rendeletek és *Kohári* féle szekrény a XVIII. századból, Dr. *Kres Gyulától* (Vashegy).

14 drb. régi kézirat, *Osváth Danieltől* (Feled) Magyar könyvszemle XV. sz. 1—3 sz. a Magyar Nemzeti Muzeumtól.

Három drb. ezüstpénz a XVII. századból, *Stechlinszky Samutól*.

Diszes, vörösréztál föliratokkal 1633 ból és 3 drb stearingyertya, özv. *Chászár Györgyné* szül. *Dienes Emma* hagyatéka.

2 db ezüstpénz a XVII. századból, *Mesko Barnától*.

12 drb. nyomtatvány, *Lévai Izsótól*.

Nagyroce város 4, *Klenóc* 4. s a tornaljai járás 8 községi pecsétnyomója és bélyegzője az alispáni hivatal utján.

A *Hüvösi Lajos* által eszközölt régészeti ásatásokból: 11 drb. kőkori tárgy, a felső-pokorági, meglehegyi, szilányei-russói őskori telepekről több száz töredék s a magasvári, balogi, tóthegymegi, bokostöréki leletekből 32 vaskori tárgy.

Régi selyem női kabátka, *Székely Jánosnétól* (Felsőhangony).

Elementa medicinae II k. 1833. *Bally Ákostól*.

Kis régi okirat, *Márkus Dénestől* (Gicze).

Házi gyertyamártás 5 fokozatban és két gyertyaöntés saját anyagából összeállította *Galambo József*.

A kegyes adományozóknak hálás köszönetet mond a Museum igazgatósága.

Nyilvános köszönet és nyugtázás. A sajkázai *Mátyás király* szoborra adományoztak: *Naprágy* község 5 kor., *Gömörzöllős* község 3 kor., *P. J.* 20 fillér, összesen 8 kor. 20 fillér. Beküldte *Osgyány Béla* körjegyző. — *Darnya* község előljárósága 5 kor. Ezek összege együtt 13 kor. 20 fillér. A legutóbbi főösszeg volt 2536 korona. A fennebbi összeggel együtt most főösszeg 2549 kor. 20 fillér. A hazafias adományokért e helyen is meleg és hálás köszönetet mondok a szoborbizottság nevében. Tisztelettel: *id. Bogár Lajos*, szoborbizottsági pénztáros.

A rimaszombati takarékpénztár

1908. év január 1-től az állandó betétek után 5 (öt); az ideiglenes betétek után 4 (négy) % kamatot fizet. Ez időtől kezdve mindennemű kölcsönök után 1/2 (fél) %-al magasabb kamatot szed.

Törlesztéses kölcsön kamat-táblák készítését

bármily százalékkal, tetszés szerinti tizedesjegyig való pontossággal; bármennyi időszakra (év, félév, negyedév vagy hónapokra); s a törlesztési átalányt kikerekítve vagy anélkül; utólagos vagy előleges kamatozással — elvállalom.

Ugyiszintén a törlesztéses kölcsönökkel az átalányból a kamatlábat (vagyis a kölcsön olcsóságát) század százalékgig, nagyobb összegnél s kívánatra ezred vagy tizezred százalékgig pontosan kiszámítom.

2-3 **Báthory László,**
nyugalmozott takarékpénztári könyvelő
Rimaszombatban, a régi gimnáziummal szemben.

A gömörmegei nép- és iparbank

1908 ik évi januárius 1-től a kamatlábat:

állandó betétek után . . . 5 % ra,
nem állandó betétek után . . . 4 1/2 % ra,
ideiglenes betétek után . . . 4 %-ra emeli fel. — Új állandó betétek után a felemelt kamatláb azonnal életbe lép.

Rimaszombat, 1907. évi november 15.
Az Igazgatóság.

Lópokróc és gyapjútakarók.

A **Ratkói ipari hitelszövetkezet**, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, ajánlja a n. é. község becses figyelmébe **Ratkón**, a szövetkezet szűrcsapó üzletága által készült **lópokróc** és **gyapjútakarókat**.

13-4 **Az igazgatóság.**

Bank áthelyezés.

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági bank részvénytársaság üzletfeleinek és a T. nagyközönségnek szives tudomására hozza, hogy üzleti helyiségét a magy. kir. postahivatallal szemben ujonnan épült saját házába helyezte át.

A bank elfogad pénzbetéteket a viszonyoknak megfelelő legmagasabb kamatozás mellett. Egyszerű és törlesztéses kölcsönöket ad: földbirtokra, váltókra, házakra, biztosított követelésekre, értékpapírokra, sorsjegyekre, beraktározott árukra, gabonára és nyers terményekre; közvetíti a gazdasági gépeknek bevásárlását a földbirtokosok részére. Eszközli sorsjegyeknek az elárusítását és vételét.

Hirdetmény.

316. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyrocei kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. I. 402. számú végzése következtében **dr. Hozáczky Ferenc** ügyvéd által képviselt **Schvaros Jakab** javára **id. Rokita György** és **Nohe** ellen 79 kor. 60 fillér s jár. erejéig 1907. évi szeptember hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 940 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: két ló, széna stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyrocei kir. járásbírósnak 1907. évi V. 31b/2. számú végzése folytán 79 kor. 60 fillér tőkekövetelés, ennek 1906. évi július 1-ső napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 58 kor. 98 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig **Jolsvataploczán**, alperes lakásán leendő megtartására **1907. évi november hó 23-ik napjának** délutáni 1/2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyrocezen, 1907. évi november hó 10-én.
Holló Arsén, kir. bir. végrehajtó.

Arverési hirdmény.

Alírt esőtömeggondnok közhírré teszi, hogy a **Sohón Lipót** közadós, volt nagyrőcei kereskedő esőtömeget képező Nagyrőcén a takarékpénztár épületében levő üzlethelyiségekben elhelyezett bolti tulnyomóan vasárk, konyha edények, táblaívog, festékek, fűszerek, bolti felszerelések s állványok **Rimaszombtatban a kir. törvényszék pertárában 1907. évi december 3-án délutáni 2 órakor** zárt ajánlati uton. szükség esetén szóbeli árverésen fognak eladatni. Zárt ajánlatokhoz, melyek folyó évi december hó 2-ig az alírottán adandók be, 510 korona óvadék készpénzben melléklendő, mely összeg szóbeli árverés esetében is az alírt kezeihez leteendő. Az árak s az ezekről felvett közjegyzői leltár az alírottán bármikor megtekinthetők. — Nagyrőcén, 1907. november 13-án.

Botto Gyula, tömeggondnok, ügyvéd, Nagyrőcén.

FINK ÖDÖN

első gömörmegei gőzerőre berendezett kelmefestő és vegy-tisztító intézete

Rimaszombat, Zsodoma-utoza 7. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a helyi piacon a mai kornak megfelelő

ruhafestő és vegytisztító üzletet

nyitottam, hol elvállalok mindentéle női- és férfiruhát, csipke és szövetséggyöngyök tisztítását a legszébb kivitelben, gyorsan és jutányos ár ellenében.

Maradok tisztelettel **FINK ÖDÖN**,

1-4 kelmefestő és vegytisztító

Hirdmény.

206. sz. — Alírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1907. évi 2934., 6238. számú végzése következtében **Nagy József** ügyvéd által képviselt a rimaszombati hitelszövetkezet javára **Bodnár István** ellen 230 és 300 korona s jár. erejéig 1907. évi október 23. és május hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás után felfoglalt és 2200 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak, tehének, csikók, szekér, szőró rosta nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1907. évi V. 160/2. és V. 342. számú végzése folytán 230 és 300 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi február hó 16-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 97 és 91 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig. Csizben alperesnél leendő megtartására **1907. évi november 25-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felfoglaltatták és szokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombaton, 1907. évi november 8. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

Rimaszombat, **Kossuth Lajos-utca 35. sz.** ház, mely két kényelmes lakással, melléképítményekkel, kerttel és magános udvarral bir. szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott **Rentka Jánossal**.

Hirdmény.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Eber Mária** garamszécsi lakos végrehajtónak **Droppa Géza** murányaljai lakos végrehajtást szenvedő elleni 3000 korona tőkekövetelés és 88 kor. 34 fillér per, 68 kor. 60 fillér végrehajtási kérés és 35 kor. 30 fillér árverés kérés költségek iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén levő Murányalja község határában fekvő a Droppa Géza tulajdonát képező a murányaljai 47. sztkjvben foglalt A. I. 1-8 sorszámu belsősegek, az ezekre épített 47/a. és 47/b. népsorszámu házzal, udvar, kert, belsősegi pótlás, szántó és kertből s az ezek után járó erdő és legelő illetésgéből álló ingatlanra az árverést 2196 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1908-ik évi január hó 2-ik** napján délutáni 2 órakor Murányalja községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 219 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén 1907. évi október hó 24. napján. A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. **Gazda**, kir. albiró.

Kiadó fűszerüzlet helyiség.

Nyustyan egy fűszerüzletnek való helyiség a legforgalmasabb helyen azonnal kiadó. — Értekezni lehet **Nyustyan az 1-ső szám alatt**.

1-3

Hirdmény.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **nagyrőcei takarékpénztár** végrehajtónak **dr. Hoxáosy Forenos** nagyrőcei ügyvéd, kirendelt ügygondnok által ügygondnokolt s Amerikában ismeretlen helyen tartózkodó **Korpás János** murányhosszuréti volt lakos végrehajtást szenvedő elleni 266 kor. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén levő Murányhosszurét község határában fekvő a Korpás János végrehajtást szenvedő Roharik Mátyás és felesége Seresák Zsuzsanna mint társtulajdonosok tulajdonát képező s a murányhosszuréti 2. sztkjvben foglalt A. 1. sor 89/b. hrsz. rétre (Visné pole) 12 kor. — a 2. sor 90 hrsz. belsősegen épült 126. népsorszámu házra, udvar és kertre 320 kor. — a 3. sor 244. hrsz. rétre (Káposztás) 22 kor. — az 5. sor 491. hrsz. szántóra (Hrbok) 32 kor. — a 6. sor 590/b. hrsz. szántóra (Hrubanko) 11 kor. — a 7. sor 848. hrsz. szántóra (Obrerosi) 17 kor. — a 8. sor 1089. hrsz. rétre (Visné kúti) 21 kor. — a 9. sor 1213 hrsz. szántóra (Visné pole) 20 kor. — a 10. sor 1313 hrsz. szántóra (Brezniki) 40 kor. — a 11. sor. 1462 hrsz. szántóra (Urobina) 32 kor. — a 12. sor 1638 hrsz. rétre (Visné djelne) 18 kor. — a 13. sor 1921 hrsz. (Zubová) 25 kor. — a 14. sor 2025. hrsz. rétre (Totoki) 24 kor. — továbbá Korpás János végrehajtást szenvedő Svonavecz Zsuzsanna férj. Svonavecz Jánosné, Svonavecz Mária férj. Sziszik Jánosné, Svonavecz Johanna, Svonavecz András, kinek felesége Kreha Zsuzsanna, kk Svonavecz Anna, György és Zsu-

szanna tulajdonát képező a murányhosszuréti 92. sztkjvben felvett A. I. 1 sor 180 hrsz. szántóra (Káposztás) 18 kor. — a 2. sor 325 hrsz. szántó és rétre (Visné pole) 56 kor. — a 3. sor 508 hrsz. szántó és rétre (Hrbok) 34 kor. — a 4. sor 606 hrsz. szántóra (Hrbok) 12 kor. — az 5. sor 804 hrsz. rétre (Ollahoti) 36 kor. — a 6. sor 993 hrsz. szántóra (Obrerosi) 15 kor. — a 7. sor 1012 hrsz. szántóra (Obrerosi) 12 kor. — a 8. sor 1195 hrsz. szántóra (Visné pole) 28 kor. — a 9. sor 1290. hrsz. szántóra (Brezniki) 46 kor. — a 10. sor 1503. hrsz. rétre (Djelne) 18 kor. — a 11. sor 1630 hrsz. rétre (Visné djelne) 11 kor. — a 12. sor 1934 hrsz. rétre (Zubová) 22 kor. — a 13. sor 1963. hrsz. rétre (Zabrada) 11 kor. — és végül a murányhosszuréti 182. sztkjvben foglalt közös urbéri legelőből a B. 5. alatt Korpás János végrehajtást szenvedő nevére jegyzett illetésgére 30 kor. — és a murányhosszuréti 308. sztkjvben foglalt közös erdőből a B. 5. alatti Korpás János végrehajtást szenvedő nevére jegyzett illetésgére az árverést 60 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1908. évi január hó 13-ik** napján délelőtt 10 órakor Murányhosszurét községben és községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 1 k. 20 f., 32 k., 2 k. 20 f., 3 k. 20 f., 1 k. 10 f., 1 k. 70 f., 2 k. 10 f., 2 k., 4 k., 3 k. 20 f., 1 k. 80 f., 2 k. 50 f., 2 k. 40 f., 1 k. 80 f., 5 k. 60 f., 3 k. 4 f., 1 k. 20 f., 3 k. 60 f., 1 k. 50 f., 1 k. 20 f., 2 k. 80 f., 4 kor. 60 f., 1 k. 80 f., 1 k. 10 f., 2 k. 20 f., 1 k. 10 f., 3 korona és 6 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén, 1907. november hó 2-ik napján.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság **Gazda**, kir. aljárásbíró.

SZOYKA PÁL

női kézimunka-, rövid-, szövött-, díszmü-, játék- és divatáru-üzlete Rimaszombat.

Ajánlja:

Dús raktárát mindennemű **női-kézimunka kellékekben; előnyomott, kezdett és kész kézimunkákban.**

Jutányos áron **függöny-kongré** és **horgoló cordonetteket.**

Nagy kiterjedésű **himző előnyomdáját**, keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka **kölcsön** mintáit, úgy **monogrammok, menyasszonyi kelengyék** és **szines dísz-dolgok** **himzése** is elvállaltatnak.

Lombfűrészzei, faragászati fa- és bársony égetési kellékeit.

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, **himzéssel befejezendő** és kész **plüss-kazettek, albumok, emlékkönyvek, tárczák, ridikülök** és egyéb **díszmü** áruit.

Együttal a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy ez idén is **játékraktáramat** a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek. 2-*

Hirdmény.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **nagyrőcei takarékpénztár** végrehajtónak **Dr. Botto Milán** nagyrőcei ügyvéd, kirendelt ügygondnok által ügygondnokolt s Amerikában ismeretlen helyen tartózkodó **Korpás Jánosné** szül. **Svonavecz Johanna** murányhosszuréti volt lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén levő Murányhosszurét község határában fekvő, az 1054. jtkönyvi 1889. számú végzéssel bekebelezett ifj. Svonavecz András élethossziglani haszonélvezeti jogának épségben való hagyásával Svonavecz Johanna (Korpás Jánosné) mint végrehajtást szenvedő, Svonavecz Zsuzsanna (Svonavecz Jánosné és Svonavecz Mária), Sziszik Jánosné mint társtulajdonosok tulajdonát képező a murányhosszuréti 72. sztkjvben foglalt A. I. 2. sor. 190. hrsz. szántókáposztásra 17 kor. a 2. sor 190 hrszámu szántó és rétre (Nisnépole) 56 kor. 4. sor 541. hrsz. szántóra (Urbok) 64 kor. az 5. sor 761. hrsz. szántóra (Horka) 14 kor. a 6. sor 782. hrsz. rétre (ad Scholi) 107 kor. — a 7. sor 951. hrsz. szántóra (Hrabina) 31 kor. — a 8. sor 1188. hrsz. szántóra (visni pole) 24 kor. — a 9. sor 1275. hrsz. szántóra (Brezniki) 15 kor. — a 10. sor 1276/a. hrsz. szántóra (Brezniki) 12 kor. — a 11. sor 1524. hrsz. rétre (Djelne) 22 kor. — a 12. sor 1694. hrsz. rétre (Vine djelne) 14 kor. — a 13. sor 1943. hrsz. rétre (Zubora) 8 kor. — 14. sor 2064. hrsz. rétre (Zabroda) 11 kor. — a 15. sor 2093. hrsz. rétre (Zabroda) 20 kor. — az A. II. 1. sor 273. hrsz. szántó és rétre (Nisné pole) 123 kor. — a 2. sor 1121. hrsz. szántóra (Nisné pole) 20 kor. — a 3. sor 1243. hrsz. szántóra (Bretink) 17 kor. — Továbbá

A Korpás Jánosné szül. Svonavecz Johanna végrehajtást szenvedő Svonavecz Jánosné szül. Svonavecz Zsuzsanna és Sziszik Jánosné szül. Svonavecz Mária mint társtulajdonosok tulajdonát képező a murányhosszuréti 314. sztkjvben felvett A. I. 1. sor 255. hrsz. szántóra (Káposztás) 20 kor. — a 2. sor 285/b. hrsz. szántó és rétre (Nisné Pole) 56 kor. — a 3. sor 585. hrsz. szántóra (Hrubanka) 15 kor. — a 4. sor 711. hrsz.

szántóra (Horka) 14 kor. — az 5. sor 866. hrsz. szántóra (beszäre) 26 kor. — a 6. sor 1045. hrsz. szántóra (Stefanikóra) 8 kor. — a 7. sor 1082. hrsz. szántóra (Visné kúti) 20 kor. — a 8. sor 1228. hrsz. szántóra es rétre (Visné pole) 45 kor. — a 9. sor 1343. hrsz. szántóra (Dresnih) 15 kor. — a 10. sor 1574. hrsz. rétre (Djelne) 40 kor. — a 11. sor 1612. hrsz. rétre (Visné Djelne) 14 kor. — a 12. sor 1909. hrsz. rétre (Zubova) 48 kor. — a 13. sor 1996. hrsz. rétre (Zabrada) 26 koronában. — A murányhosszuréti 182. számú tjkjvben foglalt urbéri legelőből a Svonavecz Johanna végrehajtást szenvedő nevére B. 453 és B. 457. sorszámok alatt jegyzett illetésgére 60 koronában. — A murányhosszuréti 234. sz. tjkjvben foglalt közös legelőből a Svonavecz Johanna nevére B. 110 és B. 155 sorszám alatt jegyzett illetésgére 22 koronában. — A murányhosszuréti 308. sz. tjkjvben felvett közös urbéri erdőből a Svonavecz Johanna végrehajtást szenvedő nevére B. 177. és B. 311. szám alatt jegyzett illetésgékre az árverést 60 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1908. évi január hó 11-ik** napján délelőtt 10 órakor Murányhosszurét községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 1 k. 70 f., 5 k. 60 f., 6 k. 4 f., 1 k. 40 f., 10 k. 70 f., 3 k. 10 f., 2 k. 40 f., 1 k. 50 f., 1 k. 20 f., 2 k. 20 f., 1 k. 40 f., 80 f., 1 k. 10 f., 2 k. 60 f., 12 k. 30 f., 2 k., 1 k. 70 f., 2 k., 5 k. 6 f., 1 k. 50 f., 1 k. 4 f., 2 k. 60 f., 80 f., 2 k. 50 f., 1 k. 50 f., 4 k., 1 k. 40 f., 4 k. 80 f., 2 k. 60 f., 6 korona, 2 korona 20 fillér és 6 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén, 1907. évi november 2-án.

A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság **Gazda**, kir. aljárásbíró.